

DÉLMAGYARORSZÁG

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT LAPJA

Az idén 22 ezer paneles lakás épül az országban

Az építésügyi ágazat számításai anyaga szerint az idén a népgazdasági tervben előirányzott, csaknem 75 000 lakásból majdnem minden második új otthon, összesen 35 600 lakás már korszerű technológiai mód-szerekkel épül fel.

A leghatékonyabb módszerrel, a paneles építésmóddal két évvel ezelőtt már 400, tavaly 17 000 lakás épült, s az idén mintegy 22 000 új otthon átadása az előirányzat. Ebben az évben tehát a korábbinál gyorsabb ütemben terjed a paneles lakásépítési módszer. A legutóbb Szegeden átadott új létesítménnyel együtt ugyanis jelenleg már hét nagy házgyár és hat kisebb panelüzem szállít korszerű falelemeket a lakásépítő vállalatoknak.

Ebben az évben fognak hozzá az építők az évi 2400—2400 lakásos veszprémi és

kecskeméti házgyár kivitelezéséhez, majd később az évi 2000 lakásos szombathelyi új házépítő kombinát megépítéséhez. A negyedik ötéves terv végén tehát már összesen 17 gyártó bázisa lesz az országban a korszerű paneles lakásépítési technológiának. Ez a hálózat lehetővé teszi, hogy gazdaságosabban, az eddiginél rövidebb szállítási távolságokon láthassák el az ország építkezéseit korszerű panelekkel.

A házgyári, paneles építésmód továbbfejlesztésében rendkívül jelentős munkát fejeznek be most a 43-as Építőipari Vállalat, a Tervezésfejlesztési és Tipustervező Intézet, a BUVÁTI és a LAKÓTERV szakemberei. Az Építésügyi és Városfejlesztési Minisztérium felkérésére két éves vizsgálat alapján pontos műszaki részletekbe menő javaslatokat dolgoztak ki a házgyári

termékek méret- és szerkezetegységesítésére, a csere-szabotosságot feltételeinek megteremtésére. Ez a nemzetközi viszonylatban is jelentős munka lehetővé teszi, hogy a különféle házgyárakban gyártott termékeket bárhol felhasználhassák, s miután nem az épületeket, hanem csak a födémeket, a falpaneleket, a szerkezeti csomópontok méreteit egységesítették, mód nyílik az eddiginél jóval nagyobb variációjú háztípusok gazdaságos gyártására. A városok egyhangúságának feloldását segíti tehát ez a méret- és szerkezetegységesítés.

Ez az egységesítés hosszabb távú, öt-tíz éves program, amely megnyitja az utat a gazdaságos, katalógus alapján történő tervezéshez, a magas színvonalú munkaszervezéshez, a gépi programozáshoz is. (MTI)

Szarka Károly megválasztása

Az ENSZ gazdasági és szociális tanácsa Szarka Károly nagykövetet, hazánk alnagykövét ENSZ-képviselőjévé választotta szegedi megválasztásán. A tanács tisztségviselőit — az elnököket és az alelnököket — a földrajzi csoportok szerint választják. Az idei elnökségben a kelet-európai szocialista országok csoportja következett.

„Hatékony” SALT-ülés

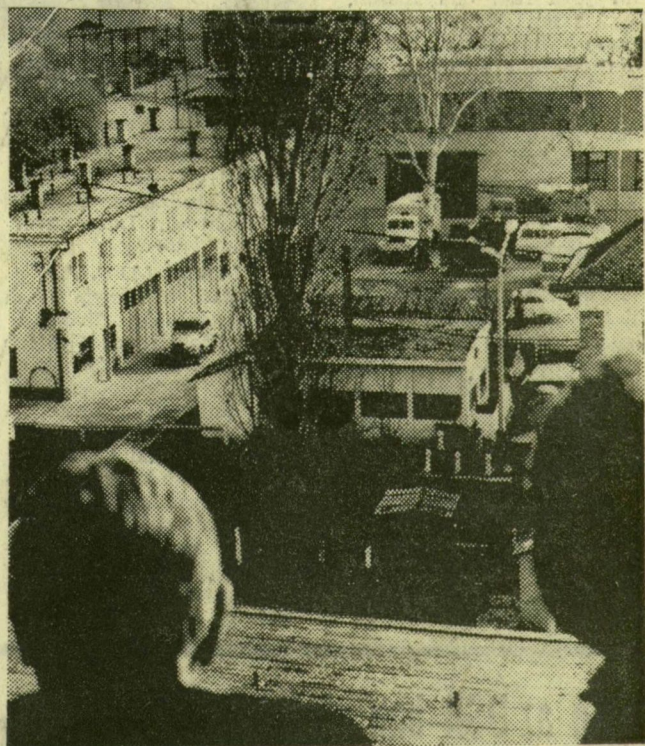
Bécsben szegedi folytatódott a hadászati fegyverrendszerek korlátozásáról a szovjet és amerikai küldöttség tanácskozása.

A tárgyalások légköre változatlanul kedvező. Amerikai lapjelentések szerint Smith nagykövet megbízást kapott volna, hogy Nixon moszkvai utazásáig hozza a tőle a védelmi rakéták korlátozásáról a megállapodás tervezetét. Ezzel kapcsolatban SALT-megfigyelők utalnak arra, hogy erről már lényegileg kidolgozott tervezet van a tárgyalóasztalon és csak a „finomítás” végzik a tárgyalófelek. Az amerikai küldöttség szövege nem nyilatkozott az újságíróknak arról, hogy miről tárgyalt Nixon elnök Smith nagykövettel Washingtonban.

A legközelebbi ülést, a 108. plenáris tanácskozást, pénteken délelőtt, az amerikai nagykövetségen tartják.

Vízügyi központ

A szegedi vízügyi igazgatóság új termelési és gépészeti központjának épületeit csak néhány hete adták át. Az új nagy szerelőcsarnok kiváló lehetőséget ad a munkához. A hatszintes új szociális épület is a dolgozók kényelmét szolgálja. Fürdőt, öltözőket, ebédlőt és egy 24 szobás munkásszállást helyeztek el benne. Ezenkívül laboratórium is helyet kapott az épületben.

Kilátás a munkásszálló ablakából az új szerelőcsarnokra és a régebbi műhelyépületre

Termelők és feldolgozók partneri kapcsolata

Szerdán a MEM-ben az élelmiszeripar feladatairól rendeztek országos tanácskozást az iparág vezetői; az értekezleten ott volt dr. Dimény Imre mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter.

Dr. Lénárt Lajos miniszterhelyettes értékelte, hogy a vállalatok középtávú tervei mennyiben felelnek meg a központi előirányzatoknak. Az élelmiszer- és fagazdasági üzemek a középtávú tervek elkészítésénél helyesen mérték fel az adottságokat és a lehetőségeket, nem értékelték túl erejüket, és úgynevezett alátervezés is csak elvétve fordult elő. Mindent egybevetve, a vállalati tervek összességükben „hozták” a központi előirányzatokat, néhány területen azonban ellentmondásos helyzet alakult ki, s emiatt további egyeztetésre lesz szükség. A miniszterhelyettes rámutatott: néhány iparágban — például a konzerv-, cukor- és boriparban — nagyobb alapanyag-felhasználásra számítanak, mint amilyet a mezőgazdasági nagyüzemek terveztek, tehát a következő években csak akkor kaphatnak elegendő nyersanyagot, ha a termelőkkel még egyszer egyeztetik, hogy valójában mekkora szállítmányokra van kilátás.

A vállalatok közül a báromfiipari üzemek tervezték a legdinamikusabb fejlődést. A középtávú tervek összehasonlításakor kitért, hogy a mennyiségi előirányzatok nem sokkal különböznek a következő évekre várható igényektől, az ártermelés szerkezeti összetétele azonban csak részben felel meg a követelményeknek. A következő években ugyanis több hízott- és pecsenyelibára lenne szükség. A vállalati beruházásoknál az üzemek egyre inkább saját forrásaikra támaszkodnak, mindent egybevetve 6 százalékkal nagyobb értékű beruházásokat akarnak megvalósítani 1975-ben, mint amennyivel a minisztériumi tervek számoltak.

Az értekezleten dr. Dimény Imre zárószavában elégedetten beszélt arról, hogy a termelők és a feldolgozók kapcsolata az elmúlt évben jelentősen elmélyült és — a középtávú tervek ismeretében — a következő években ez még inkább így lesz.

Országos kísérlet Szegeden Érdes útburkolat

Nem messze Szegedtől figyelemzavaró tábla fogadja az E-5-ösön Budapest felé tartó vezetőket. Óvatos vezetésre figyelmeztetnek a táblák az egy kilométer hosszú kísérleti útszakasz két végén. Aztán a kerekek surrogása is megváltozik, kicsit pattogó, hangosabb lesz. És szemre is más itt az út. Nem a megszokott, sima felület, hanem érdes a burkolat.

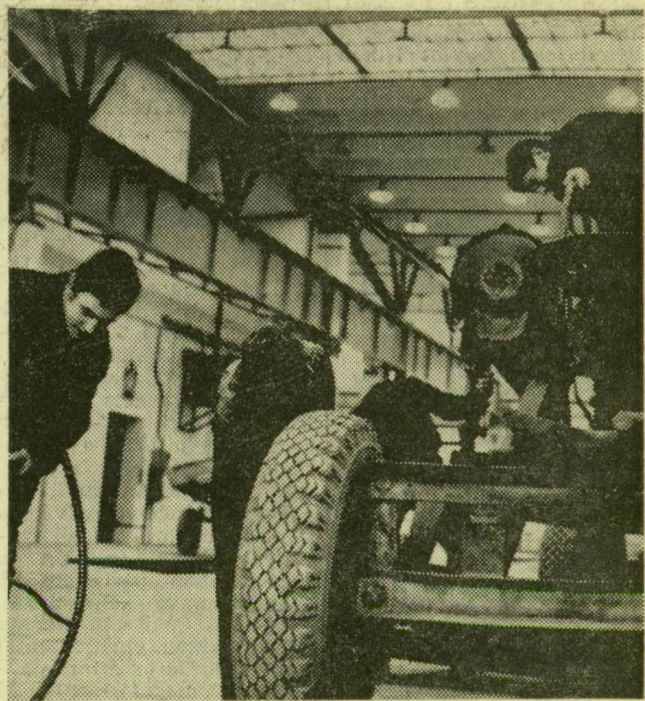
Az E-5-ös egy kilométeres szakaszát az Útügyi Kutató Intézet jelölte ki kísérleti célra, a burkolatot pedig az aszfaltútépítő vállalat készítette. A kísérlet lényege: egy Közép-Európában új, eddig nem alkalmazott érdes útburkolatot vizsgálni. Ezt a fedőréteget Angliában kísérletezték ki, ott már rég ismerik. A burkolatot nem a hagyományos aszfaltbetonból készítik, hanem az útalapra homokaszfaltot terítenek, erre szórják és hengerlik be az érdesítőanyagot, a zúzott követ. A kísérleti szakaszon hétféle érdesítőanyagot — különböző bányából származó és különbözőképpen tört követ — használtak fel. Mintegy 150 méterenként váltakozik tehát az útburkolat érdesítőanyaga.

A vizsgálat arra szolgál, hogy kikísérletezzék, melyik kőfajta válik be leginkább. A kísérlet eredménye fontos, hiszen ha sikerrel zárul, né-

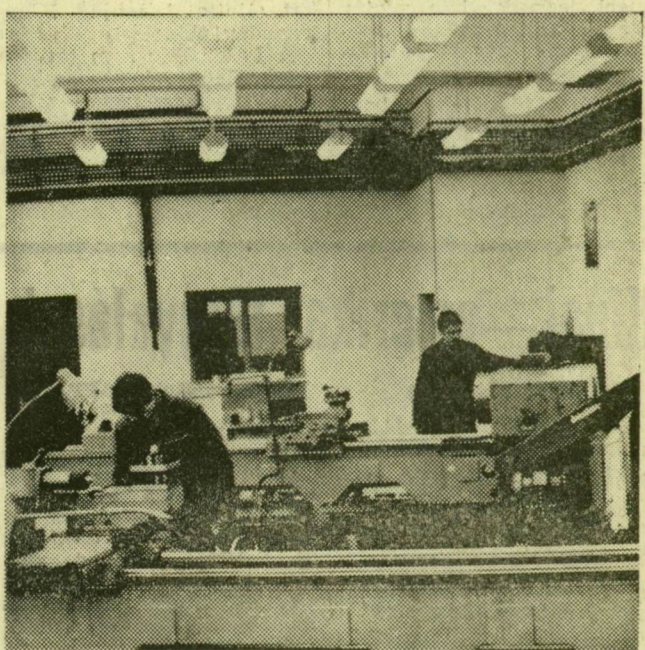
hány év múlva a tervek szerint az autópályákon és a főközlekedési utakon szabványosítják az újfajta burkolatot.

Az érdesített útburkolat előnyeit egyetlen úton járóknak sem kell különösebben magyarázni. Hiszen növeli a fékhatást, kanyarban jobb útfekvést biztosít. Esetleg pedig összehasonlíthatatlanul jobb a tulajdonságai, mint a hagyományos, sima utaknak. Sima felületen ugyanis közepes esőben, 70—80 kilométeres sebességnél nem marad idő arra, hogy a kerek kinyomja maga alól a vizet. Felemelkedik, vízrétegen fut, és a jármű kormányozhatatlanná válik. Az érdes burkolat viszont helyet ad arra, hogy a kőpeny a vizet kinyomja maga alól, és a kocsik még a megszokott 80—100 kilométeres sebességnél is biztonságosan tapad az úthoz.

Fontos tehát ez a kísérlet, növelheti a közlekedés biztonságát. Nem véletlen, hogy a csehszlovák szakembereket is érdekli a kísérlet eredménye. Egyelőre azonban még hasznos óvatossággal vezetni az egy kilométeres kísérleti szakaszon. Hiszen a hétfajta követ érdesített részek közül egy-egy tönkremehet, kizsugárhat. Akkor viszont a gyors tempó legalább olyan veszélyes, mint a hagyományos utakon.

Az új szerelőcsarnok belseje. Itt egy tíztonnás darut is felszereltek a munka könnyítésére

Somogyi Károlyné felvételén

A jól berendezett forgácsoló műhely is a szerelőcsarnokban kapott helyet

Ellenőrzik az új árakat

Az árváltozások életbe lépése után néhány üzletben vitára adott okot, hogy a vásárlókat nem tájékoztatták megfigyelően. A Belkereskedelmi Minisztériumban ezzel kapcsolatban elmondották: változatlanul érvényes az a korábbi rendelkezés, amely szerint az ármódosításokat a terméken fel kell tüntetni. A mostani árváltoztatás előtt ismételt felhívta a minisztérium a vállalatok figyelmét: a boltokban a változásokat vagy magán az árun, vagy külön árlapokon, plakátokon kell a vásárlók tudomására hozni, hogy a reklamációjuknak elejét vegyék. Miután a háztartási és vegycikkek körében ezúttal egész sor termék lett olcsóbb, a Budapesti Vegyi-anyagkereskedelmi Vállalat

— az egész országra érvényes — külön bolti árlapokat nyomtatott. A megyei tanácsoknak és a budapesti vállalatoknak mintegy 30 ezer ilyen plakátot adtak ki. Egyébként ennek hiányában is minden vállalat, bolt vezetője köteles a megváltozott árakról felreérthetően, megfelelően tájékoztatni a vásárlókat.

Az árváltozások végrehajtását a minisztérium illetékes főosztályai és árostályai ellenőrizték, s érvényesülésüket ezután is figyelemmel kísérik. A fővárosi és a megyei tanácsok kereskedelmi osztályai, valamint a kereskedelmi felügyelőségek ugyancsak tartanak árellelőrző vizsgálatokat az üzlet-hálózatban. (MTI)